

BRONKRUID TOCH IN SASSENHEIM GEVONDEN

Het is al weer enige tijd geleden (dec.'83) dat ik in de Strandloper een verhaaltje schreef over het voorkomen van Bronkruid (*Montia fontana*) op Offem.

Aan het eind van het stukje probeerde ik de lezers aan te sporen tot het zoeken van de plant in Sassenheim, omdat dat uurhok in de Atlas van de Nederlandse Flora nog open was. Het betrof hier uurhok 30.18 en als mogelijke groeiplaatsen werden genoemd het park (Rusthoff) en Huis ter Leede. Dit voorjaar heb ik me vrij intensief bezig gehouden met de inventarisatie van 40 stinzenmilieus in het gebied van Leiden tot Hillegom.

In Sassenheim kwamen daar eigenlijk maar drie terreinen voor in aanmerking, n.l. het kerkhof van de Ned.Hervormde Kerk, het park Rusthoff en Huis ter Leede. Deze terreinen leken me niet erg interessant, maar moesten voor de volledigheid wel enkele malen bezocht worden.

Alles viel echter reuze mee. In Sassenheim bleken toch nog wel enkele interessante stinzeplanten voor te komen, die niet bij het Rijksherbarium bekend waren.

Maar nu het Bronkruid. Op 23 mei, toen de stinzenplanten nagenoegd uitgebloeid waren, maakte ik nog een korte trip door het park Rusthoff en daar ontdekte ik onverwachts op één vochtig stuk enige vierkante meters van de bewuste plant ! Het Bronkruid dulde geen andere planten tuseen zich. Zeer toevallig kwam ik enkele dagen later Bronkruid ook nog op twee plaatsen bij Haarlem tegen (Elswoud en Spaar en Hout). In Elswoud betrof het een buitengewoon grote groeiplaats ; de bedekking strekte zich uit over tientallen vierkante meters aan de noordzijde tussen oprijlaan en sloot.

Zo kunnen we dit miezepietertje toch nog wel een tegen komen tussen Haarlem en Leiden.

J.M.de Graaf

HET OOIEVAARSNEST NA EEN SEIZOEN , HOE EEN NIJLGANS SUCCES HAD

Het plaatsen van het ooievaarsnest op 1 maart j.l. in de Polder Hogeweg heeft bepaald geen periode van stilte rond de paalwoning ingeluid. In april werd éénmaal een Ooievaar gesignaleerd door de heer Klinkenberg, die de vogel zag circelen boven het nest. Daar is het echter bij gebleven en er hebben dan ook geen ooievaars gebroed.

Wel werd steeds een paartje Nijlganzen in de buurt van het nest waargenomen, en al gauw bleek, dat zij de paal hadden bezet, om er te gaan broeden. Telkens was het mannetje in het weiland rond de paal te vinden, terwijl het vrouwtje - vanaf de grond onzichtbaar - hoog in het nest de eieren bebroedde. Indringers zoals kraaien en eksters werden met een felheid belaagd, die we maar van weinig vogels kennen. Ondanks zijn geringe wendbaarheid bleef het Nijlgansmannetje de kraaien al schreeuwend volgen, tot zij bij het nest vandaan waren.

Het was dan ook geen wonder dat het broedsel een succes werd en enkele weken later zwommen de ganzen met een achttal jongen in de Maandagse wetting.

In de jaren voordat het ooievaarsnest werd opgericht , werden de Nijlganzen regelmatig op Offem waargenomen in de buurt van de reigersnesten aldaar. Het lukte hen echter nooit een reigersnest te "kraken".

Zo'n hoog paalnest lijkt nogal ongewoon voor een gansachtige vogel. In Afrika maakt de soort echter regelmatig gebruik van oude nesten van b.v. de Goliathreiger en de Hamerkop. De gewoonte om hoog te broeden, hebben

de Huijganzen dus niet verloren tijdens hun jarenlange gevangenschap op de diverse Wassenaarse landgoederen, van waaruit ze al weer een aantal jaren geleden ontsnapten en vervolgens verwilderden. Natuurlijk hopen we dat deze uitheemse ganzen niet de permanente bewoners van het ooievaarsnest zullen worden. Dit laatste zou gezien hun agressiviteit echter helaas wel eens realiteit kunnen worden.

Hein Verkade

STELTLOPERS OP BOLLENLAND

Dat het onder water zetten van een stukje bollengrond onbedoeld een rijk vogelgebiedje op kan leveren, was vorig jaar reeds bekend toen aan de Loosterweg bij Lisse eind augustus één hectare onder water kwam te staan. Vooral Krombekstrandlopers en Kluten trokken toen de aandacht. Door de aanwezigheid van een Blonde Ruiter op een dergelijk perceel in augustus van dit jaar, heeft de aanwezigheid van vogels op geïnundeerd bollenland nu nationale bekendheid gekregen.

De collega die mij vorig jaar attent maakte op het perceeltje aan de Loosterweg, vertelde mij op 15 augustus j.l. dat er weer bollenland onder water was gezet. Het eerste bezoek nog diezelfde dag wees uit, dat het gebiedje bijzonder aantrekkelijk was voor steltlopers. Vooral de tientallen Grutto's en Kemphanen vielen op. 's Avonds sprak ik Gijs van der Bent en ik wees hem op de uitstekende mogelijkheden om aan de Loosterweg steltlopers te fotograferen. Dit leidde ertoe, dat René van Rossem zaterdagmiddag de Blonde Ruiter ontdekte. Hij alarmeerde direct enkele Katwijkers en Noordwijkers en ook het telefonisch netwerk van de Dutch Birding Association. Dit had tot gevolg dat binnen een half uur een aantal mensen de waarneming kon bevestigen. Omstreeks 19.00 uur werd de vogel waar het allemaal om ging onrustig. Even later vloog hij op en verdween in noordelijke richting. De even later toestromende vogelaars hadden het nakijken! Op zondagmiddag keerde de Blonde Ruiter echter terug. Ook dit ging als een lopend vuurtje door soortenjagend Nederland en België! In horden kwam men naar de Loosterweg alwaar de politie af en toe kwam kijken of alles verkeerstechnisch gezien een goed verloop had. Vermoedelijk hebben vele honderden vogelaars de Blonde Ruiter hebben kunnen observeren. Voor de omwonenden moeten al die mensen met kijkers en telescopen een amusant schouwspel opgeleverd hebben.

In de regionale pers en zelfs in de landelijke ochtendbladen werd aandacht besteed aan de bijzondere vogel bij Lisse. Het aardige was dat de Blonde Ruiter zich heel goed liet bekijken en in het geheel geen schuwheid toonde. Bij meer vogels uit het hoge noorden is dit bekend: Morinelplevier en franjepoten b.v. Op 19 augustus werd de Blonde Ruiter voor het laatst gezien. Nog dagen hierna reden auto's vol vogelaars de Loosterweg op, maar vergeefs, ditmaal keerde de vogel niet terug.

Bij al deze belangstelling kun je je afvragen of dit allemaal niet erg overdreven is. Die vraag kan men zich evenwel bij allerlei zaken in de hobbysfeer stellen. Een verzamelaar van prentbriefkaarten is bereid naar Keulen te rijden om daar een beurs te bezoeken. Een fanatieke schaatser reist naar Finland voor een slopende alternatieve elfstedentocht. Zo zijn er ook vogelaars behept met één soort verzamelwoede, namelijk om zoveel mogelijk vogelsoorten in ons land te zien. Zolang deze hobby niet gepaard gaat met het plattrappen van natuurterreinen en het verstoren van broedvogels is hier niets op tegen.

Enkele jaren geleden hebben deze vogelaars zich verenigd in de al eerder genoemde Dutch Birding Association. Dit heeft ertoe geleid dat het aantal